

Stichting Welzijn Wajir

Jaarverslag 2003

Stichting Welzijn Wajir
Elburgerweg 5
8181EM Heerde
Giro: 7666512
www.wajir.org

Inhoudsopgave

Inleiding	pag.
De stichting	pag.
Het bestuur	pag.
Het jaar 2003	pag.
Voorlichting	pag.
Financiën	pag.
Projecten	pag.
Samenvatting	pag.

Inleiding

In 1995 en 1996 verbleven vijf Nederlandse huisartsen in Wajir, een plaats in een woestijnachtig gebied in Noordoost Kenia. Zij werkten daar gedurende 6 weken in het lokale districtsziekenhuis in het kader van de Rotary Doctor Bank in the Netherlands (RDBN). Kort daarna staakte de RDBN haar bemoeienis met Wajir omdat de belasting te zwaar was voor niet getrainde tropenartsen. Echter wat de artsen daar gezien hadden liet hen niet los. Door droogte en onveiligheid in deze regio waren duizenden nomaden naar Wajir gevlucht. Veel vee was omgekomen. Zij woonden in armzalige hutendorpen en waren straatarm. Besloten werd deze bevolking ondersteuning te bieden; de Stichting Welzijn Wajir werd in 1997 opgericht. Begon het aanvankelijk met ad-hoc noodhulp, later ontstond een meer samenhangende visie op de ontwikkelingsprojecten. Het jaar 2003 markeert daar nog meer dan voorheen een omslagpunt. De Stichting heeft lokaal zeer intensieve contacten met de katholieke missie, zuster Teresanne en de helaas in de loop van 2003 overgeplaatste pater Father Andrew. Ook kan zij rekenen op de steun van Thomas en Dorothy Renner, verbonden aan de protestantse African Inland Church. Echter in de loop van 2003 werd ook in toenemende mate contact gelegd met de lokale bevolking: het Wajir Peace and Development Committee werd onze gesprekspartner. Met trots vermelden wij hier dat één van de partners, nl. de katholieke missie en zuster Teresanne in 2003 een bijzondere onderscheiding van de Keniaanse overheid kregen i.v.m hun inzet voor onderwijs

De stichting

De stichting heet statutair: Stichting Welzijn Wajir en is gevestigd in Wilnis (gemeente De Ronde Venen).

De stichting heeft ten doel:

- a. het bieden van hulp in de ruimste zin des woords aan de inwoners van Wajir en omgeving, een plaats in Noordoost Kenia. Deze hulp heeft vooral betrekking op het gebied van gezondheidszorg, voedselvoorziening, welzijn en onderwijs. Deze hulp kan rechtstreeks worden geboden, maar ook door ondersteuning van reeds ter plekke actieve hulpverlening. De stichting maakt zo mogelijk gebruik van betrouwbare en competente contactpersonen ter plaatse.
- b. Het verrichten van handelingen die met het bovenstaande verband houden in de ruimste zin.
- c. Voorlichtingsactiviteiten over hulp in Kenia, in het bijzonder de regio Wajir, op het gebied van gezondheidsvoorzieningen, voedselvoorziening, welzijn en onderwijs maken een integraal onderdeel uit van de doelstelling van de stichting.

In de praktijk komen deze officiële uitgangspunten steeds meer neer op steun van de straatarme bevolking, maar dan wel op basis van de keuze voor projecten die door hen zelf worden gekozen en gedragen. Zo is onze inzet in Wajir een leerproces, waarbij de bevolking nadrukkelijk wordt betrokken; het is niet het verstrekken van kortdurende hulp die wij voor hen zouden bepalen.

Het bestuur

In 2003 is het bestuur ingrijpend gewijzigd. Eind van het jaar 2003 bestond het bestuur uit:

- Ad Groeneveld, voorzitter
- Simon Verhoeven secretaris-penningsmeester
- Theo Oudemans, bestuurslid
- Janneke Peelen, bestuurslid
- Rosalin v. Schie, bestuurslid

Meint Berkhout moest door verhuizing terugtreden, evenals Erik de Vries door zijn vertrek naar Tanzania. Rosalin, studente geneeskunde en Janneke, studente antropologie, die beiden in Wajir in 2002 als vrijwilliger werkzaam waren, hebben hun plaats ingenomen.

Verder zijn aan de stichting verbonden:

- Henk van Apeldoorn, adviseur.
- Willem-Jan Groeneveld, project-manager
- Henk Masselink, adviseur financiële administratie en website

Het rooster van aftreden van het bestuur is als volgt: 2001 Simon, 2002 Theo, 2003 Meint, 2004 Ad, 2005 Janneke, 2006 Rosalin.

Het bestuur vergaderde in 2003 vijfmaal, en besteedde één dag aan visieontwikkeling.

Het jaar 2003

De werkzaamheden van de stichting zijn in 2003 gestaag doorgedaan. Er is een toegenomen druk op de financiële verslaglegging geweest, dit om te blijven voldoen aan de eisen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). De stichting is zeer ingenomen dan ook met deze voortgaande erkenning, een noodzaak voor een transparant en getoetst functioneren. Tot nu toe heeft dit nog geen uitvoeringskosten met zich meegebracht.

In februari 2003 hebben Ad en Margriet Groeneveld, Simon en Ans Verhoeven, vergezeld van Reinier Groeneveld een reis naar Wajir gemaakt.

Tijdens dit werkbezoek zijn de lopende projecten besproken en is een aanzet gegeven tot nieuwe projecten. Tevens is het draagvlak verbreed door uitgebreid contact te leggen Wajir Peace and Development Committee (WP&DC). Helaas bleek bij terugkomst in Nederland het huis van Ad en Margriet voor een groot deel door brand verwoest te zijn. Daardoor zijn een aantal activiteiten korte tijd vertraagd geweest.

Bepalend voor 2003 is vooral het ontwikkelen van een lange-termijnsvisie. In het najaar is het bestuur daarvoor een hele dag bijeen geweest. Punten die daarbij vermeld moeten worden zijn:

- we willen kleinschalig blijven en ons in Nederland richten op doelgroepen als scholen, kerken, Rotary clubs, de Stichting Ontwikkelings Samenwerking De Ronde Venen en een groot netwerk van andere sympathisanten; op hen willen we ons enthousiasme voor kleinschalig ontwikkelingswerk overbrengen.
- we willen minimale overhead, noch bureaunkosten.
- we willen minder projecten doen vóór de bevolking, dan juist voorkomend uit deze bevolking.
- we richten ons daardoor ook naast de missie en zending op lokale groepen ontstaan vanuit de lokale bevolking die kunnen meedenken en mede verantwoordelijk zijn.
- we richten ons sterk op onderwijs en evt. gezondheidszorg, maar proberen met de bevolking ook na te denken over bijvoorbeeld het traject na scholing; wat zijn met name de economische toekomstmogelijkheden.

Naast reeds bestaande contacten voor medefinanciering als Bilance en de Nationale Commissie voor Internationale Samenwerking en Duurzame Ontwikkeling (NCDO) is in 2003 ook contact gelegd met ICCO, de Interkerkelijke Organisatie voor Ontwikkelingssamenwerking. Ook de contacten met De Wilde Ganzen en het Lilianefonds werden voortgezet.

Voorlichting.

Er werden in het jaar columns geschreven voor plaatselijke bladen, voordrachten voor scholen, Rotary-clubs en andere groepen werden gecontinueerd. De website werd aangepast en uitgebreid (www.wajir.org)

Financiën

Het jaar 2003 werd afgesloten met een fors batig saldo. Een legaat, eerder ontvangen, is ondergebracht in het zgn. Altenafonds; het heeft als bestemming “zorg voor ouderen in tropische gebieden”. In de praktijk wordt

dit geld gebruikt voor het zgn. “Grannies Project”, de zorg die Teresanne geeft aan de oudere nomaden.

Andere substantiële bedragen werden ontvangen van Rotary’s, stichtingen, scholen en een groot aantal particulieren. Vermeldenswaard is het forse bedrag, bijeengebracht door studenten in Maastricht. De al eerder genoemde stichtingen als ICCO, Wilde Ganzen, NCDO, Bilance en het Lilianefonds zorgden voor verdubbeling van sponsorgelden of aanvullende financiering. De fondsenwerving lijkt daarom aan te slaan omdat er sprake is van directe persoonlijke lijnen, concrete projecten, controle door bezoek ter plaatse en het zo goed als ontbreken van overheadkosten.

Het gironummer van de Stichting is: 7666512 t.n.v. Stichting Welzijn Wajir te Heerde.

Projecten.

De Furaha Mixed Day Secondary School (MDSS)

De Furaha MDSS is een grote school geworden, die goed functioneert. Mr. Elyas Abdi is een competente schoolleider gebleken. Primaire doelstelling is nog steeds juist die leerlingen toe te laten die begaafd zijn, maar uit de allerarmste gezinnen komen. Over die doelstelling is tijdens ons bezoek aan Wajir indringend van gedachten gewisseld, omdat de school door de hoge kwaliteit van het onderwijs ook minder arme kinderen bleek te trekken, hetgeen niet de opzet is. Daarom heeft de School Board op ons dringend verzoek het schoolgeld verlaagd en de selectie nog eens aan de orde gesteld. Inmiddels zijn door de grote toeloop van leerlingen noodzakelijk geworden parallelklassen met onze steun tot stand gekomen. Een door ons gevoerde discussie over de toekomstperspectieven met de kinderen die de school gaan verlaten, is door onwennigheid nog niet uit de verf gekomen. Dit zal echter worden gecontinueerd; immers we willen ons niet allen maar beperken tot het neerzetten van lokalen. De uitwisseling met het Paus Joannes College te Vinkeveen (inmiddels opgegaan in het Veenlanden College) werd voortgezet.

Fee For Work Project

Dit project behelst de mogelijkheid voor kinderen, die naar een school voor secundair onderwijs gaan (met name de Furaha MDSS) en het schoolgeld niet kunnen betalen, dit te laten “inverdienen” middels een werkproject. Praktisch houdt dit in, dat werkzaamheden als onderhoud van het schoolterrein, telen van gewassen en zorg voor “grannies” een leerling schoolgeld opleveren. Het vereist wel een omslag in het denken, nl. dat je iets

niet zomaar krijgt, maar ervoor moet werken. Geleidelijk aan loopt deze aanpak steeds beter en is het project in 2003 dan ook uitgebreid.

Kahlkachiaschool

Deze basisschool, bestemd voor de armste groep, is in de loop van 2003 afgebouwd. Het complex omvat vijf lokalen. De in gebruikstelling van het project vond plaats in juni 2003; een bijzondere gebeurtenis, waarbij Father Andrew tezamen met één van de moslimvoorgangers tijdens een plechtige ceremonie de school inwijdde. De school heeft een betrokken hoofd, die in samenspraak met een afvaardiging van de ouders, streeft naar goede kwaliteit onderwijs. Realisatie van de school werd mogelijk gemaakt door het NCDO middels een verdubbeling van de gelden, die o.a. door de Rotary Nunspeet werden bijeengebracht.

Jogbarow School

Dit project betreft de nieuwbouw van vier lokalen, die door een storm verwoest waren. Het is eveneens een basisschool voor de arme leerlingen. Thomas Renner deed hiervoor de coördinatie. Medefinanciering kwam tot stand met hulp van ICCO. Pluspunten van deze school zijn de inzet van ouders bij reparatie van schoollokalen, die ook sterk beschadigd waren, in een eerder stadium en de competente leiding van een schoolhoofd, die wij reeds van elders kenden.

Makororschool

Dit betreft een schoolproject in een leefgebied, wat afzijdig van Wajir, van de zgn. Makoror-people. Deze bevolkingsgroep is recent gevlucht door stammentwisten en droogte uit het gebied rond Isiolo. Zij hebben echt helemaal niets; wel is er bij hen een landbouwtraditie aanwezig, die wij niet kennen bij de andere droogtevluchtelingen. Meer dan 350 kinderen krijgen les in de open lucht en in lokalen gebouwd van dorre doornige takken! Er is een sterke ouderparticipatie en bereidheid om mee te helpen bij de bouw en het beheer van de school. De coördinatie is wederom in de handen van Thomas Renner; ICCO heeft de verdubbeling van o.a door Nederlandse scholen bijeengebrachte gelden, op zich genomen. De bouw van de school die zes lokalen zal tellen heeft net voor de jaarwisseling een aanvang genomen.

De “Grannies”

Dit bijzondere project van zuster Teresanne betreft vier groepen van 50-60 bejaarde mensen, vnl. vrouwen. Zij geeft hen ondersteuning in de vorm van voedselverstrekking, matten voor de hutbekleding en klamboes. Daarnaast bezoekt zij hen regelmatig. Het is vooral een bijzonder project van charitas, waarmee Teresanne zich zeer verbonden voelt. Zij probeert een omslag in denken naar zorgtaken bij de bevolking tot stand te brengen. Immers dat laatste leeft nog niet echt in de nomadencultuur. Wij steunen Tersanne om deze ombuiging in manier van denken tot stand te brengen. Zo worden jongeren in het kader van het Fee for Work Project aangemoedigd zich als een soort contraprestatie in te zetten voor deze zorg . Overigens verplichtte Teresanne al de meest energieke bejaarden een klein stuk grond voor eigen vruchtgebruik te onderhouden, in ruil voor (geringe) financiële steun. Een voorzichtige evolutie in het denken is voor ons belangrijk bij dit project, dat uit een daartoe bestemd legaat (het Altenafonds) wordt gefinancierd.

Wajir Peace and Development Committee (WP&DC)

Dit is geen project in de zuivere zin des woords, maar meer een uitbreiding van het draagvlak van de Stichting. Deze al jaren bestaande groep vanuit de lokale bevolking voortgekomen, heeft nationaal en internationaal de aandacht getrokken met initiatieven die geweld tegengaan. Met vaak praktische oplossingen heeft zij bijgedragen aan conflictbeheersing tussen stammen. Ook denkt zij in zeer praktische oplossingen na over de ontwikkeling van Wajir. Voor de polytechnische school bijvoorbeeld hebben zij in 2003 plannen ontwikkeld om te voorzien in de behoefte aan beroepsonderwijs. Dit past uitstekend in onze strategie om de bevolking zelf de verantwoordelijkheid te laten nemen, waarbij onze stichting zonodig helpt bij de randvoorwaarden . Tijdens het bezoek in 2003 is met hen uitvoerig gesproken; een uitgereid e-mail contact loopt.

De dovenschool

Dit is een voorbeeld van een zeer geslaagd project. De financiering kwam tot stand met hulp van de Rotaryclub Veenendaal en De Wilde Ganzen. Het is een fraaie eenheid van drie lokalen, die plaats biedt aan ongeveer 50 dove en doofstomme leerlingen. Het hoofd Mr. Said is een onderwijzer die zeer betrokken is bij zijn school. Een uitbreiding in de vorm van een internaat voor kinderen uit de bush en een goede werkplaats is een wens voor de toekomst. Als bijzonderheid moet vermeld worden dat een aantal leerlingen samen met de docenten het schoolmeubilair zelf hebben vervaardigd. Een project dat om uitbreiding in de vorm van productie voor andere scholen vraagt! De school zag er bij ons bezoek prachtig uit met al die glimmende bankjes.

De Rehabilitation Clinic (revalidatiekliniek voor gehandicapte kinderen, kortweg de “Rehab”)

Deze kliniek onder supervisie en in eigendom van het Bisdom van Garissa is gedeeltelijk heropend. Het zag er bij het bezoek fris en verzorgd uit. Een beperkt aantal kinderen werd opgevangen en behandeld door een klein team van o.a. een fysiotherapeut en een verpleegkundige. Helaas zijn er in de loop van het jaar problemen geweest door het vertrek van teamleden, die door de Catholic Lay Missionaries (CLM) waren uitgezonden. De communicatie hierover is helaas geruime tijd matig geweest. Inmiddels is dit sterk verbeterd, maar de structuur en de zorg zullen in 2004 extra aandacht behoeven. Dit doen wij in nauw overleg met Liliane Fonds, dat bijdraagt aan de kosten voor levensonderhoud en scholing van een aantal gehandicapte kinderen in Wajir. Speerpunt voor ons is toch de bevolking Wajir bij het reilen en zeilen van de Rehab. te betrekken.

Overige projecten

- Het al eerder genoemde project van de polytechnic school wordt mede voorbereid door WP&DC; betrokkenheid van de mensen zelf is hierbij nog meer dan voorheen een belangrijk element.
- Voor de Furaha Primary School is i.v.m. de toeloop van leerlingen een verzoek tot verdubbeling van het aantal klaslokalen ingediend. Dit is voorgelegd aan De Wilde Ganzen, die inmiddels al financiële deelname heeft toegezegd.
- Dorothy Renner wordt gesteund met een aanmoedigingssubsidie voor haar vrouwenproject; een initiatief waarbij Somalische vrouwen praktische zaken produceren (geverfde shirts, souvenirs etc.). Bewustwording van hun positie speelt hierbij een grote rol.

Vrouwenbesnijdenis

Dit heikele onderwerp is in 2003 in Wajir niet echt aan de orde geweest. Wel hebben Janneke en Rosalin uitvoerige rapportage voor intern gebruik opgesteld. Bij het bezoek in 2004 zal dit door hen voorzichtig aan de orde worden gesteld.

Samenvatting over het jaar 2003

De Stichting Welzijn Wajir heeft in 2003 een krachtige ontwikkeling doorgemaakt. We zijn duidelijk gegroeid in de richting van een kleinschalige organisatie voor lokale ontwikkeling, waarin de bevolking steeds duidelijker een eigen rol en verantwoordelijkheid krijgt. Niet wij, maar zijzelf bepalen hoe de toekomst van Wajir eruit gaat zien; zonodig leveren wij steun om randvoorwaarden te scheppen zoals bijv. bij de bouw van schoollokalen, waterputten etc. Onze al jaren bestaande contacten met de katholieke missie en zuster Teresanne werden gehandhaafd, evenals onze samenwerking met Thomas Renner van de African Inland Church. Daarnaast is het Wajir Peace and Development Committee, een organisatie vanuit de lokale bevolking, in toenemende mate een partner voor ons. In Nederland weten wij ons gesteund door scholen, kerken, Rotary's, stichtingen en zeer veel betrokken families. Daarnaast zien wij in de medefinanciering door Bilance, ICCO, Bilance, De Wilde Ganzen en het Liliane Fonds een erkenning en partnership.

Het bestuur veranderde van samenstelling: Meint Berkhout trad in de loop van 2003 af, evenals Erik de Vries. Toe traden de studenten Rosalin v. Schie en Janneke Peelen, die eerder als vrijwilliger in Wajir verbleven. Theo, Ad en Simon bleven in functie evenals Willem Jan en Henk als coördinator resp. adviseur.

In februari 2003 werd door enkele bestuursleden een bezoek gebracht aan Wajir ter bespreking van de lopende en afgeronde projecten. Een visiedag gaf een krachtige aanzet tot de beleidskeuzes, verwoord in de bovenstaande alinea's.

Voorlichting, ook via onze website www.wajir.org bereikte scholen, rotary's en vele geïnteresseerde mensen. Dit leidde tot giften van klein tot groot, geïnspireerd door ons motto: kleinschalig, directe lijnen en nauwelijks overheadkosten.

Van de projecten bleek de Furaha Mixed Day Secondary School een voortreffelijk geleide school met participatie van juist de armste kinderen. De Dovenschool is eveneens een voorbeeld van inzet, waarbij het zelf maken van meubilair ons bijzonder trof. De Khalkachia School werd in 2003

ingewijd met een ceremonie geleid door een pater en moslimvoorman. Ook de Jogbarowschool werd hersteld. Bijzondere aandacht ging uit naar het opzetten van een school voor kinderen van de gevluchte Makoror, een groep die echt op het bestaansminimum leeft. De start van de schoolbouw werd net voor het eind van het jaar gemaakt. Het project van Teresanne voor ouderen werd gesteund, waarbij gepoogd werd de participatie van jongeren uit de bevolking te verkrijgen. Minder goed ging het met de revalidatiekliniek: leek het er bij ons bezoek zo fraai uit te zien met een klein team met veel inzet, in de loop van het jaar traden er veel wisselingen op en verliep de communicatie slecht. Gelukkig lijkt dit begin 2004 weer de goede kant op te gaan.

Al met al dus een jaar van veel activiteiten, maar ook bezinning op hoe verder te gaan. Het enthousiasme, het leuk vinden om elders, in Afrika, iets structureels te doen blijft hetzelfde. Wij hopen dat u het met ons blijft delen.

Stichting Welzijn Wajir
Elburgerweg 5 8181 EM Heerde
Giro:: 7666512
www.wajir.org